

MATKARAPORTTI

Tämä matkaraportti koskee Savukosken kunnan Sokliin valmistautumisprojektin tutustumis-, tiedonhaku- ja opintomatkaa Sotkamoon ja Siilinjärvelle 13.10.2008 – 15.10.2008. Matkan tarkoituksena oli tutustua Sotkamon Talvivaaran kaivostoiminnan merkitykseen Sotkamon kunnalle sekä YARA Finlandin kaivos- ja rikastustoimintaan ja sen merkitykseen Siilinjärven kaupungille. Sotkamon Talvivaaran kaivos aloitti toimintansa 1.10.2008 ja kaivoksen johto ilmoitti että ei ota vastaan vieraita loka- eikä marraskuussa 2008, joten kaivokseen tutustuminen ei ollut tämän matkan puitteissa mahdollista.

Matkalle osallistui seuraavat henkilöt:

1. Esa Heinäjärvi, Savukosken Yrittäjät
2. Aimo Kakkinen, Yläperän asukkaat
3. Matti Harju, kehittämisspäällikkö, Itä-Lapin työvoimatoimisto
4. Paula Halonen, Savukosken maaseutu - ympäristösihteeri
5. Heikki Särkelä, Kvalt I vpj, kiinteistötoimikunnan pj.
6. Reijo Kilpelä, khall. pj, Soklin valmistautumishanke
7. Jarmo Ahtinen, tekn. tston pääll. Soklin valmistautumishanke
8. Teuvo Karpeeki, khall ja kunnanvalt.jäs
9. Anita Seppänen, päätoimittaja, Koillis-Lappi – lehti
10. Janne Mukkala, projektisihteeri, Soklin valmistautumishanke
11. Mauri Aarrevaara, kjoht. Soklin valmistautumishanke
12. Eeva-Maria Maijala, elinkeinoasiamies, kunnansihteeri, Soklin valmistautumishanke
13. Jouko Alatalo, Möllärin Linjat

Edellä mainittujen lisäksi matkalle kutsuttiin kunnanvaltuuston puheenjohtaja Jouni Halonen, Kemin-Sompion paliskunnan poroisäntä Raimo Hannuniemi, kunnanhallituksen jäsen Helena Peltoniemi sekä Lapin Liiton Sokliin valmistautumishankkeelle määräämä valvoja Samu Rötönen. He olivat kuitenkin estyneitä osallistumaan.

Matkaohjelma oli seuraava:

13.10.	klo 7.30	lähtö Savukosken kunnantalon edestä
	klo 14.00	tapaaminen Sotkamon kunnan edustajien kanssa, Sotkamon kunta
	klo 16.30	lähtö Kuopioon
	klo 19.30	majoittuminen hotelli Iso-Valkeiseen Kuopioon
14.10.	klo 9.00	lähtö hotellilta YARA:n Siilinjärven kaivokselle, laitoksen esittely, kiertokäynti ja keskustelut yhtiön edustajien kanssa
	klo 14.00	tapaaminen Siilinjärven kunnan sekä kuntalaisten kanssa, Siilinjärven kunta
	klo 16.00	lähtö Siilinjärveltä kohti Kajaania, jossa yöpyminen hotelli Kajanuksessa
15.10	klo 8.00	paluumatka Savukoskelle

Matka toteutui suunnitelman mukaisena. Alla on lyhyt selostus kustakin kolmesta kohdevierailusta.

Sotkamon kunta

13.10.2008 14.00

läsnä vt. kunnanjohtaja Juhani Pieniniemi, kaavoittaja Juha Kaaresvirta

Sotkamon kunnassa Juhani Pieniniemi, vt. kunnanjohtaja, esitteli Sotkamon kuntaa. Pieniniemen mukaan Sotkamolla menee hyvin. Kunta on imagoltaan yksi Suomen parhaista. Se on rankattu kuntien imagotutkimuksessa kärkeen vuosina 2005 ja 2007 sekä toiseksi vuonna 2006. Kunnassa on noin 10 000 asukasta ja asukasluku on pysynyt viime vuodet ennallaan tai jopa kasvanut. Rakentaminen on Sotkamossa samalla tasolla kuin 1980 – luvulla ennen lamaa ja verotulojen vuotuinen kasvu on 7-8 prosenttia. Kunta on myös lähes velaton, sillä kunnan verotaakkaa asukasta kohti laskettuna on 340 euroa.

Sotkamon kunnalla on tavanomaisesta poikkeava elinkeinohallinto. Kunnassa ei ole varsinaista elinkeinojohtajaa vaan elinkeinotoimen hoitavat kunnanjohtaja Pieniniemi, (elinkeinopolitiikan strategia ja yritysten sijoittuminen, kehittämishankkeet ja yleiset elinkeinoasiat), toimistopäällikkö Päivi Huotari (tontit ja toimitilat) ja maaseutupäällikkö Jari Korhonen (maaseutuelinkeinoasiat). Kunnanjohtaja Pieniniemen mukaan kunnan elinkeinopolitiikka on yrittäjälähtöistä. Sotkamon elinkeinopolitiikan painopistealueet ovat matkailu, osaamisen lisääminen sekä teolliset työpaikat.

Sotkamon kunnan tunnettavuuden kannalta matkailu on tärkeä elinkeino. Matkailu näkyy Sotkamon jokapäiväisessä elämässä. Rekisteröityjä yöpymisvuorokausia on yli 400 000/vuosi. Matkailijoita käy kunnan alueella vuoden aikana noin miljoona, joka päivä keskimäärin 3000 matkailijaa. Matkailun tuomilla verotuloilla kunta kehittää ja ylläpitää merkittävässä määrin kunnallista palvelutuotantoa. Sotkamon merkittävin matkailukeskittymä on Vuokatin alue. Kunnan

matkailumarkkinointi on ulkoistettu ulkopuolisen toimijan vastuulle ja kunta rahoittaa yhtiön toimintaa yhdessä alueen yrittäjien kanssa.

Osaamisen lisäämisellä kunnan elinkeinopolitiikassa tarkoitetaan vahvaa panostusta tutkimukseen. Sotkamo tekee läheistä yhteistyötä mm. Oulun yliopiston kanssa. Vuokatissa toimiva Snowpolis on hyvinvointiin, liikuntaan ja ympärivuotiseen talveen keskittyvä teknologiapuisto. Snowpoliksessa on 26 yritystä, Jyväskylän yliopiston liikuntateknologian yksikkö, Oulun yliopiston mittalaitelaboratorion liikunnan mittaamisen linja sekä Oulun yliopiston Centre for Wireless Communications, Kainuun ammattiopiston matkailukoulutusohjelma ja Intotalo. Sotkamon kunta tukee teollisten työpaikkojen säilymistä sekä uusien luomista alueelleen määrätietoisella imagon rakentamisella. Kunta pyrkii omalla toiminnallaan luomaan yritystoiminnalle suotuisan ympäristön. Sotkamon kunnan elinkeinopolitiikan ydin onkin kirjattu muotoon: *Kunta on mahdollistaja, joka ylläpitää ja luo puitteita elinkeinoelämän kehittymiselle.*

Talvivaaran kaivosprojekti

Talvivaaran kaivos ei ole Sotkamon kunnan ensimmäinen kaivoshanke. Kunnan alueella toimii jo ennestään Mondo Minerals Oy:n talkkikaivos ja uusiakin on suunnitteilla. Myöskään Talvivaaran malmio ei ole uusi löytö, sillä se on tunnettu jo 30 vuotta. Kunnan osuus Talvivaaran kaivoksen perustamisessa on ollut pieni. Syynä tähän voi olla se että kunta ei yksinkertaisesti ole ehtinyt hankkeeseen edes mukaan. Anekdoottina kunnan osuudesta projektissa kunnanjohtaja Pieniniemi kertoi että ensimmäinen yhteydenotto Sotkamon kuntaan kaivosyhtiön suunnasta koski metsäautotien auraamista suunnitellulle kaivosalueelle jotta maaperän koekairauksia päästäisiin tekemään. Muutenkin kunnan roolin on rajoittunut yhtiön konttoritilojen vuokraamiseen entisen meijerin tiloista.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on arvioinut Talvivaaran kaivoksen verovaikutuksia Sotkamon kunnalle. Tutkimuksen mukaan kaivoksen myötä Sotkamon vuotuiset verotulot nousevat 23 miljoonaan euroon, joka merkitsee noin 9 miljoonan euron kasvua verrattuna ennen kaivosta olleeseen tilanteeseen. Kasvusta palkkaveron osuus on noin 3 miljoonaa euroa. Loput kuusi miljoonaa euroa on yhteisöveroa.

Talvivaaran kaivosprojekti on edennyt hyvin omaehtoisesti. Yhtiö on vastannut itse käytännössä kaikesta. Työllistäminen on ollut yrittäjälähtöistä. Yritys on huolehtinut itse riittävästä työvoiman saannista eikä esimerkiksi työttömiä ole juurikaan koulutettu työttömyyspoliittisina toimenpiteinä yhtiön palvelukseen. Projektissa on mukana vähän ulkomaalaisia työntekijöitä. Valtaosa työntekijöistä on sotkamolaisia eikä paluumuuttoa Sotkamoon tai lähialueille ole Talvivaaran vuoksi havaittu. Kaikkiaan projekti työllistää noin 400 henkilöä suoraan ja sen lisäksi noin 100 tukitoiminnoissa (catering, korjaus, kunnossapito, vartiointi jne).

Työvoiman rekrytoinnissa kaivosalan ammattilaisten löytäminen on ollut haasteellista, koska alan koulutusmäärät ovat olleet Suomessa pieniä jo pitkään. Sen sijaan suorittavan työn tekijöiden löytäminen on ollut helppoa. Kaivosyhtiö on ollut jonkin verran mukana suunnittelemassa omiin tarpeisiinsa tapahtuvaa koulutusta. Sotkamon kunnalla ei ole ollut roolia myöskään alihankkijaverkostojen rakentamisessa. Esimerkiksi maa- ja vesirakennusasioissa kaivosyhtiö otti yhteyttä alan yhdistykseen, Infra ry:een ja järjesti tapaamisia, joissa esitteli tulevaa toimintaa ja tarpeita alan yrityksille. Projektissa toimivat yritykset ovat pääasiassa suuria, valtakunnallisesti toimivia yrityksiä, joilla on riittävä kapasiteetti toimia tämän kokoluokan hankkeessa.

Kaivoksella on ollut myönteisiä vaikutuksia Sotkamon kunnan matkailuun. Kaivosalue ei ole matkailualueiden välittömässä läheisyydessä, joten se ei aiheuta toiminnallaan suoranaista haittaa matkailulle. Kaivoksen lupaehdot ovat tiukat, joten negatiivisia ympäristövaikutuksia ei myöskään sitä kautta ole näköpiirissä. Kaivoksesta itsestään on muodostunut jonkinlainen matkailukohde. Kun Sotkamosta järjestettiin taannoin tutustumismatka kaivokselle, osallistujia oli noin tuhat.

Talvivaaran kaivos ei aiheuta Sotkamon kunnalle paineita asuntotuotannossa. Kunnassa on riittävästi majoituspaikkoja kaivoksen työntekijöille. Projektissa työskentelevät henkilöt ja yritykset ovat vuokranneet Sotkamossa ja lähialueilla sijaitsevista matkailukohteista majoitustiloja. Muualta kaivokselle töihin tulleet ovat olleet ennenkin vastaavalla tavalla töissä muualla kuin kotipaikkakunnallaan. Erilaiset kimppa-asumisen muodot ovat heille tuttuja ja näin muodostuneet sosiaaliset yhteisöt ovat tärkeitä jopa siinä määrin että he eivät ole missään tapauksessa halukkaita asettumaan ainakaan vielä asumaan yksin kunnan tarjoamaan vuokra-asuntoon.

Kunta ei itse osallistu asuntorakentamiseen vaan jos tarvetta on, se tarjoaa edellytykset rakentamiselle kaavoituksen kautta. Varsinaisen rakentamisen hoitavat yksityiset yritykset. Majoitustilojen lisäksi Sotkamon kunnalla on tiloja tarjottavana myös muihin tarpeisiin. Perusopetuksessa ei tämän hetkisen näkemyksen mukaan ole tarvetta lisätilojen rakentamiselle, sillä omat ikäluokat pienenevät ja vapautuva kapasiteetti on käytettävissä muualta kuntaan muuttavien perheiden lapsille. Sen sijaan päivähoitopaikkojen määrää on tulevaisuudessa mahdollisesti lisättävä, sillä päivähoiton kysynnän odotetaan tulevaisuudessa ylittävän nykyisen kapasiteetin.

Kaivosprojektin alkuvaiheessa työntekijöille tarjottiin mahdollisuutta julkisesti järjestettyyn työmatkaliikenteeseen mutta sille ei ollut kysyntää. Työntekijät pendelöivät työpaikoilleen joko omilla autoillaan tai omilla kimppakyytijärjestelyillään. Talvivaaraprojekti on henkilöitynyt mediassa voimakkaasti toimitusjohtaja Pekka Perään ja tämän vuoksi hankkeen on ollut helppo saada julkisuutta omalle tiedottamiselleen. Julkisuus on lisännyt kiinnostusta ja tarjonnut taas lisää julkisuutta. Kunnalle ei näin jäänyt kovin suurta roolia kaivoshankkeen tiedottamisessa.

Hankkeen saama vastustus on ollut vähäistä ja luonteeltaan paikallista. Vastustajat ovat olleet pääasiassa kaivoksen välittömässä läheisyydessä asuvia henkilöitä sekä mökkiläisiä. Kaivosyhtiö on omalla toiminnallaan pyrkinyt hälventämään epäluuloja kaivosta kohtaan ja luomaan luontevat suhteet paikallisiin asukkaisiin.

Kaavoitus

Talvivaaran kaivosalueen kaavoitus on hoidettu tekemällä alueelle asemakaava. Tehdasalue on merkitty asemakaavassa teollisuusalueeksi. Talvivaarassa päädyttiin yleiskaavan sijasta asemakaavaan lähinnä sen vuoksi että se mahdollistaa toiminnan alueella mahdollisista valituksista huolimatta. Näillä toimilla Sotkamon kunta on pystynyt turvaamaan kaivostoiminnan edellytykset. Muualla Sotkamossa kunta on varautunut kaivosprojektin haasteisiin varaamalla kaavoituksella reservejä, kuten Vuokatin alueella sijaitseva noin 20 hehtaarin asemakaava-alue, joka on kaavoitettu osin Talvivaaran vuoksi, joiden puitteissa kunta voi tarvittaessa reagoida muuttuneeseen tilanteeseen. Kaivosprojektin käynnistämisen vuoksi kuntaan jouduttiin myös lisäämään yksi määräaikainen rakennustarkastajan virka.

YARAN Siilinjärven kaivos ja tehdas

14.10.2008 klo 9.20

läsnä ympäristö- ja turvallisuuspäällikkö Lauri Siirama, tuotantopäällikkö Seppo Voutilainen, tiedottaja Raija Vesterinen

Lauri Siirama esitteli YARAN Siilinjärven tehtaiden toimintaa ja historiaa. Soklin kaivosprojektin kannalta keskeistä esityksessä oli kaivoksen ympäristö- ja työllisyysvaikutukset. Tehdas tuottaa prosessin sivutuotteena energiaa 25MW, jonka yhtiö myy Siilinjärven kaupungille. Toiminnan vesistöille aiheuttama rasitus on varsin pieni. Koko tuotantolaitoksen fosforikuormitus vesistöihin on alle 2 kg/vrk, joka vastaa Siilinjärven kaupungin kuormitusta. Hehtaarilta viljeltyä peltoa voi periaatteessa valua vesistöihin saman määrä fosforia. Ympäristökeskuksen myöntämä ympäristölupa fosforipäästöille on noin 5 kg/vrk. Savon sellun Kuopion sorsasalossa sijaitsevan aallotuskartonkitehtaan vastaava luparaja on nelinkertainen, noin 20 kg/vrk. Siilinjärven tehtaat ja kaivos saavat ympäristöluvan 4-5 vuodeksi kerrallaan. Lupaehtoja voidaan siis tarkastaa kohtuullisin väliajoin.

YARA:n Siilinjärven tuotantolaitokset ja kaivos työllistävät suoraan 350 henkeä ja alihankkijat mukaan lukien noin 500 henkilöä. Yhtiö on Siilinjärven kolmanneksi suurin työllistäjä kunnan ja Karjalan lennoston jälkeen. Arviolta noin 85 prosenttia työntekijöistä on siilinjärveläisiä. Suorittavaa työtä tekevän työntekijän keskimääräiseksi tuntipalkaksi lisineen Siirama arvioi noin 20€/h. Sen lisäksi on mahdollista ansaita $\frac{1}{3}$ verran tuottavuuspalkkiota palkan päälle.

Yhtiö täsmäkouluttaa työntekijöitä Kuopion ammattioppilaitoksessa prosessitekniikan linjalla. Koulutukseen pääsyn edellytyksenä on lukion tai ammattikoulun suorittaminen. Koulutusta on mahdollista jatkaa prosessitekniikan ammattitutkintoon ja aina ammattikorkeakouluun saakka.

Laitoksen esittely

Lauri Siiraman esityksen jälkeen vierailu jatkui kiertoajelulla, jossa tutustuttiin Siilinjärven kaivokseen sekä fosfaatin rikastusprosessiin. Siilinjärven avolouhoksen koko on tällä hetkellä 1x3x0,17km. Kaivos tuottaa fosforimalmia liki 1milj. tn vuotuisen rikastetuotannon tarpeisiin. Louhinnan sivukiveä käytetään tarpeen mukaan tehdasalueella suoritettavien maarakennustoimenpiteiden materiaalina.

Fosfaatin rikastamisen seurauksena syntynyttä rikastehiekkaa on pumpattu kaivosalueelle kaikkiaan noin 1000 hehtaarin rikastehiekka-altaisiin. Hiekka pumpataan altaisiin putkea pitkin, veteen sekoittuneena lietteenä. Kiinteä aines saostuu altaaseen ja vesi lasketaan puhdistamisen jälkeen takaisin kiertoon. Kiertoon laskettava vesi on periaatteessa juomakelpoista. Altaat eivät ole laajoja vesialtaita, sillä pienijakoinen rikastehiekka tiivistyy nopeasti ja kestää ihmisen painon käytännössä virtaavaan veteen saakka. Laajoilla hiekka-alueilla ajoittain esiintyviä pölyhaittoja on ennaltaehkäisty istuttamalla alueille kauraa. Alueella liikkuukin runsaasti riistaa, kuten hirviä. Rikastehiekka-altailla pesii myös paljon lintuja.

Ajanpuutteen vuoksi varsinaiseen rikastusprosessiin tutustuttiin hyvin nopeasti laitoksen valvomon kautta. Rikastamossa työskentelee kolmivuorotyössä noin 40 työntekijää. Sen lisäksi rikastamon ja louhoksen kehittämistä hoitaa noin kymmenen työntekijän toimihenkilöistä koostuva kehitystiimi.

Siilinjärven kunta

14.10.2008 klo 14.00

läsnä Kunnanjohtaja Jari Tolonen, valtuuston pj Pekka Tuhkanen, hallituksen pj. Pekka Väänänen, ympäristötarkastaja Matti Nousiainen

Kunnanjohtaja Jari Tolonen esitteli lyhyesti Siilinjärven kuntaa. Kuntalaisista 70% saa toimentulonsa palveluista ja 28% teollisuudesta. Kunnan veroprosentti on 18,75 %. Kunta sai vuonna 2007 yhteisöveroa noin 2 miljoonaa euroa, josta Kemira Growhow:n, nykyisen YARA Finlandin osuus oli 524 000 € Siilinjärven väkiluku kasvaa. Vuonna 2008 kunnan väkiluku on kasvanut 170 hengellä. Kaikkien kuntalaisten keski-ikä on 36 vuotta. Siilinjärven työpaikkaomavaraisuus on 70,5 prosenttia. Työmatkaliikenne Siilinjärven ja Kuopion välillä on voimakasta.

Asuntotuotanto kunnassa on organisoitu ja yhtiötetty Kotipolku Oy – nimiselle kunnan omistamalle yhtiölle. Yhtiö teettää asuntorakentamisen ulkopuolisilla yhtiöillä, joten kunnan vastuu asuntorakentamisessa on aikaa myöten pienentynyt.

Siilinjärven kunnan näkökulmasta kaivos ja sen yhteydessä toimivat tehtaat ovat vaikuttaneet kaupunkiin positiivisesti. Niiden työllisyysvaikutus on arvioiden mukaan jopa neljä kertaa suurempi kuin kompleksin oma henkilöstö. Imagotekijänäkin kaivos on ollut Siilinjärvelle pelkästään positiivinen asia. Kaupungin tunnettuus lisääntyy kaivokseen liittyvien, usein isojen ja merkittävien uutisten myötä.

Yrityksen ja kaupungin välillä on luontevat suhteet sillä kaupunginvaltuuston jäseniä on kaivosyhtiön palkkalistoilla ja kaupungin johto saa koko ajan niin virallista kuin epävirallistakin informaatiota siitä mitä yrityksessä tapahtuu. Sama tapahtuu tietysti myös toisin päin. Toimivat ja mutkattomat välit hyödyttävät molempia osapuolia.

Ympäristövaikutukset

Teollisen toiminnan ympäristövaikutusten arviointimenettely YVA toimitetaan, jotta suunnitellusta toiminnasta saadaan ympäristön ja ympäröivän yhteiskunnan kannalta olennaista tietoa. YVA-ohjelmaa laadittaessa osapuolten on hyvä tutustua asiaan ja miettiä, mitkä asiat olisi erityisesti otettava huomioon. Kaivostoiminta jättää välttämättä jälkensä ympäristöön mutta hyvin toteutetulla YVA-menettelyllä vaikutukset pystytään minimoimaan. Siilinjärveläisten mielestä ja kokemusten mukaan YARA:n kaltainen yhtiö toimii ympäristöluvan asettamissa puitteissa.

Siilinjärven kaivos ja tehtaat sijaitsevat lähellä asutusta. Samoin kuin Talvivaaran kohdalla, konflikti kaivoksen ja asukkaiden välillä on ollut hyvin paikallista. Toimintaa ovat vastustaneet lähinnä Kolmisopen kyläläiset. Kauemmaksi mentäessä vastustus on vähentynyt. Kritiikkiä kaivos- ja tuotantotoimintaa vastaan on aiheuttanut muutokset vesistöissä, maataloudelle aiheutuneet muutokset sekä lisääntynyt liikenne. Kemira kompensoi maanviljelijöille koituneita ongelmia tarjoamalla vaihtomaita kaivosalueen ulkopuolelta. Toisaalta liikenneyhteydet ovat kaivostoiminnan myötä parantuneet, joten asioilla on aina kaksi puolta ja Siilinjärvellä koetaan että kaivos on osa ympäröivää yhteiskuntaa.

Matkan merkitys Sokliin valmistautumisprojektille

Sokliin valmistautumisprojektin Sotkamoon ja Siilinjärvelle suuntautunut tutustumis-, tiedonhaku- ja opintomatka oli erittäin hyödyllinen. Keskustelut niin Sotkamon ja Siilinjärven päättäjien ja virkamiesten sekä YARA Finlandin edustajien kanssa sekä tutustuminen YARA Finlandin kaivosalueeseen lisäsi matkalle osallistuneiden tietoa kaivostoiminnasta Suomessa sekä poisti määriä mielikuvia kaivostoimintaan liittyen. Alle on listattu ajatuksia ja toimenpiteitä, joita Sokliin valmistautumisprojektissa olisi hyvä ottaa tulevaisuudessa huomioon.

Vapaiden tonttien, rakennusten ja kiinteistöjen kartoitus Sokliin saakka

Savukosken kunnan ei ole järkevää alkaa rakentamaan kovalla kiireellä majoitustiloja Sokliin tuleville työntekijöille. Kartoittamalla kunnan ja yksityisten omistamat vapaat tontit, rakennukset sekä muut kiinteistöt Savukosken kirkonkylällä, Martilla sekä koko kirkonkylän yläpuolisella Kemijoen varrella saadaan selville, kuinka paljon on olemassa erilaista majoituskapasiteettia, jota voisi mahdollisesti hyödyntää sikäli kun tarvetta ilmenee. Samalla voidaan selvittää yksityisessä omistuksessa olevien tonttien ja kiinteistöjen olemassaolo sekä yksityismaiden kaavoitusmahdollisuus. Näin kunnalla olisi tarvittaessa kaavoitusreserviä silloin kun sille on tarvetta.

Tiedotussuunnitelma

Sokliin valmistautumishankkeen on laadittava tiedotussuunnitelma, joka keskittyy ensisijassa www.sokli.fi – sivuston päivittämiseen sekä säteilyturva-asioihin liittyvään tiedottamiseen. Sivuston täytyy olla koko ajan ajan tasalla siitä, mitä kaivosprojektissa tapahtuu. Sen on myös tarjottava selkokielistä faktatietoa kaivokseen liittyen.

Säteilyturvakeskus toimittaa joulukuussa 2008 raportin Soklin kaivokseen liittyvistä säteilyasioista. Raportin saapumisen jälkeen on järjestettävä yleisötilaisuus, jossa raportti esitellään ja jossa osallistujat voivat kysyä säteilystä. Sokli – sivustolle on

lisättävä oma osio säteilyasioista tiedottamista varten. Seuraavaan yleisötilaisuuteen pyydetään Siilinjärven ja Sotkamon kunnista henkilöitä kertomaan omista näkemyksistään ja kokemuksistaan kaivoksiin liittyen.

Ympäristölupaprosessi

Savukosken kunnan on pohdittava, mitä se haluaa Soklin kaivoksen ympäristöluvalta. Siilinjärven ja Sotkamon kuntia voidaan ehkä hyödyntää myös tässä asiassa pyytämällä kuntien ympäristöasioista vastaavia henkilöitä kertomaan, esimerkiksi seuraavassa yleisötilaisuudessa, miten nämä kunnat ovat vaikuttaneet omien kaivostensa ympäristölupiin. Näin kunta voisi asettaa tavoitteet niin että ympäristölupa ei aiheuttaisi millekään elinkeinolle eikä ihmisryhmälle kohtuuttomia rasitteita ja olisi kaikkien kuntalaisten kannalta paras kompromissi. Ympäristöluvut ovat julkisia asiakirjoja, joten projektisihteerin on hyvä tutustua Talvivaaran ja Siilinjärven kaivosten ympäristölupiin.

Kaivosaluevierailut

Lokakuun 2008 kunnallisvaaleissa valittujen uusien luottamusmiesten olisi hyvä vierailla Soklin kaivosalueella ensi keväänä, jotta he voisivat tutustua paikanpäällä siihen, millaisesta alueesta projektissa on kysymys, mihin mikäkin toimenpide on suunniteltu ja miten se vaikuttaa ympäristöön.

Imagon rakentaminen

Soklin kaivosprojekti on Savukosken kunnalle erinomainen tilaisuus rakentaa imagoaan elinvoimaisena, tulevaisuusorientoituneena ja dynaamisena kuntana. Kaivosprojektista uutisoidaan tulevaisuudessa paljon ja sen myötä myös Savukosken kunta on entistä useammin esillä eri medioissa. Jos kaivosprojekti käynnistyy, tarvitaan työvoimaa. Positiivinen imago lisää kiinnostusta ja edesauttaa työvoiman rekrytointia.